

Urszula Nowicka

Sprawozdanie z uroczystości wręczenia dyplomu doktora honoris causa Panu prof. dr Peterowi Blaho

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 52/1-2, 35-38

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

**SPRAWOZDANIE Z UROCZYSTOŚCI WRĘCZENIA
DYPLOMU DOKTORA *HONORIS CAUSA*
PANU PROF. DR PETEROWI BLAHO**

Dnia 6 października 2008 r., podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego, rozpoczynającej jednocześnie 10 rok działalności Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, odbyła się uroczystość wręczenia dyplomu doktora *honoris causa* Panu prof. dr. Peterowi Blaho. Uroczystości rozpoczęły się Mszą Św. koncelebrowaną w bieleńskim Kościele Niepokalanego Poczęcia NMP przy ul. Dewajtis 3, pod przewodnictwem J.E. Ks. Abp. Kazimierza Nycza, Wielkiego Kanclerza Uniwersytetu.

Po odśpiewaniu, w Auli im. Jana Pawła II, hymnu państwowego przez zgromadzonych, J.M. Rektor UKSW, Ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek, rozpoczynając sesję inauguracyjną, powitał Laureata, Pana prof. Petera Blaho, jak również dostojnych gości, wśród których byli m.in.: J.E. Ks. Kard. Józef Glemp, Prymas Polski, J.E. Ks. Abp Józef Kowalczyk, Nuncjusz Apostolski w Polsce, J.E. Ks. Abp Kazimierz Nycz, Metropolita Warszawski, Wielki Kanclerz UKSW, J.E. Ks. Abp Henryk Hoser, Ordynariusz Diecezji Warszawsko-Praskiej, J.E. Ks. Abp Edward Ozorowski, Metropolita Białostocki, Pan Jacek Sasin, reprezentujący Prezydenta RP, Pani prof. dr hab. Barbara Kudrycka, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Pani Prezydent m.st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, Burmistrz Dzielnicy Bielany Pan Zbigniew Dubiel, Ks. prof. dr hab. Stanisław Wilk, Rektor KUL, Pan Tomasz Majewski, Olimpijczyk z Pekinu, Złoty Medalista w pchnięciu kulą, absolwent UKSW, Pan Grzegorz Polkowski, Brązowy Medalista Paraolimpiady w pływaniu, student Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW.

W swoim przemówieniu J.M. Ksiądz Rektor Ryszard Rumianek podkreślił przede wszystkim fakt istotnego rozwoju, jaki w ciągu 10 lat swojej działalności osiągnął Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Zwrócił uwagę na sukcesy samej Uczelni, a także jej pracowników, absolwentów i studentów, co niewątpliwie dla całej społeczności uniwersyteckiej jest powodem szczególnej radości i dumy. Nawiązując zaś do mającego nastąpić wręczenia dyplomu doktora *honoris causa* Panu prof. Peterowi Blaho, Ksiądz Rektor w kilku słowach podkreślił to, co dla nas jest najistotniejsze: *że jest on [Pan prof. P. Blaho] człowiekiem niezwykle zasłużo-*

nym w budowaniu i pogłębianiu współpracy między bratnimi uczelniami, to znaczący wkład między Uniwersytetem w Trnawie i Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Uroczystość uhonorowania Pana prof. Petera Blaho dyplomem doktora *honoris causa*, która nastąpiła po immatrykulacji nowych studentów i doktorantów oraz wręczeniu kilku odznaczeń pracownikom i studentom UKSW, rozpoczęła się odczytaniem przez Ks. prof. dr hab. Józefa Wroceńskiego, Dziekana Wydziału Prawa Kanonicznego, uchwał Rady Wydziału Prawa Kanonicznego oraz Senatu UKSW, w których podkreślono, że Pan prof. Peter Blaho *w swojej długoletniej pracy jako profesor wielu uczelni europejskich wniósł znaczący wkład do rozwoju badań nad prawem rzymskim. Bogata działalność naukowa, doniosłe dokonania w zakresie organizacji życia naukowego i zaangażowanie w sprawy wagi państwowej i Kościoła na Słowacji, w sposób niekwestionowany potwierdzają jego autorytet.* Słowa te znalazły odzwierciedlenie w wygłoszonej następnie przez Ks. prof. dr hab. Juliana Kałowskiego okolicznościowej *Laudacji* na cześć Laureata. W swoim przemówieniu, prezentując sylwetkę Pana prof. Petera Blaho, promotor doktoratu wskazał na szczególne zasługi Uczonego nie tylko na polu naukowo-badawczym i dydaktycznym, ale również podkreślił Jego niezłomną postawę w okresie rządów komunistycznych oraz wkład w budowanie systemów prawnych niepodległej Republiki Słowackiej.

Całe życie Pana prof. Petera Blaho jest świadectwem służenia prawdzie, o której w homilii podczas Mszy Św. mówił J.E. Ks. Abp Edward Ozorowski. Początek drogi naukowej Profesora to rok 1956, kiedy rozpoczął on studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Amosa Komenskigo w Bratysławie. Usunięty z powodów politycznych, mógł je ukończyć dopiero 9 lat później, w tym samym roku uzyskując akademicki stopień doktora praw. Pracując jako asystent na Wydziale Prawa tego Uniwersytetu, w roku 1978 otrzymał tytuł kandydata nauk, a 2 lata później habilitował się, otrzymując stanowisko docenta. W tym czasie studiował również komparatystykę prawniczą w Strasburgu oraz prawo rzymskie na Uniwersytecie Rzymskim. *Stała się przed nim otworem droga do kariery – podkreślał promotor doktoratu – nie przyjął jednak kuszących propozycji, bowiem ceną było wyparcie się Boga.* W 1991 r. Pan Peter Blaho otrzymał nominację profesora uniwersyteckiego z dziedziny prawa rzymskiego.

Dostojny Laureat – co podkreślono w Uchwale Senatu UKSW – to nie tylko człowiek głębokiej wiedzy i szerokich kompetencji, ale także *wytrwały i skuteczny organizator.* Od 1990 r. pełnił funkcję Prodziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu w Bratysławie, a w latach 1991-1997 był jego Dziekanem. W sposób szczególnie współuczestniczył także w tworzeniu Wydziału Prawa na Uniwersytecie w Trnawie, a jego zaangażowanie zostało nagrodzone powierzeniem Profesorowi najbardziej

zaszczytnych i odpowiedzialnych funkcji na tymże Uniwersytecie. W wygłoszonej *Laudacji* Ks. prof. dr hab. Julian Kałowski w sposób szczególny podkreślał zasługi oraz postawę Laureata – najpierw pierwszego Dziekana Wydziału Prawa, później Rektora Uniwersytetu w Trnawie, a obecnie Prodziekana swego macierzystego Wydziału. *Dokładał starań* – mówił promotor doktoratu – *aby Wydział Prawa na Uniwersytecie w Trnawie stał się najznamienitszym tego typu Wydziałem w Republice Słowackiej. I starania te zaowocowały stokrotnym plonem. A następnie: pieczołowicie dbał o to, aby Uniwersytet charakteryzowały chrześcijański uniwersalizm, humanizm i solidarność z każdym człowiekiem.*

Ks. prof. dr hab. Julian Kałowski stwierdził, iż nie sposób jest przedstawić w ciągu kilkunastu minut wszystkich osiągnięć i zasług dostojnego Laureata. Bowiem poza prawem rzymskim, które Profesor szczególnie umiłował i któremu poświęcił blisko 200 prac swojego dorobku naukowego, istotne jest jego zaangażowanie w kształtowanie stosunków pomiędzy Słowacją a Stolicą Apostolską, w przygotowanie Konstytucji Słowackiej i prawnych norm wewnątrzpaństwowych oraz w działalność wydawniczą, również na polu międzynarodowym. Tym samym – stwierdził następnie promotor doktoratu – *dostojny Profesor Doktor Habilitowany Peter Blaho spełnia wszystkie warunki wymagane do nadania mu honorowego doktoratu na każdym uniwersytecie, a na naszym Uniwersytecie w szczególności.* I odczytał łaciński tekst dyplomu doktora *honoris causa*.

Dyplom wręczył Laureatowi J.M. Ksiądz Rektor Ryszard Rumianek. Pan Jacek Sasin odczytał list Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z gratulacjami, a J.E. Abp Kazimierz Nycz, Wielki Kanclerz UKSW, zwrócił się do całej społeczności uniwersyteckiej, by była szkołą uczniów Chrystusa.

Doktor *honoris causa* ze wzruszeniem podziękował Uniwersytetowi za odznaczenie, jakie zostało mu przyznane, za odznaczenie, o którym – zdaniem Laureata – *w głębi serca marzy prawie każdy uniwersytecki profesor.* Następnie, zgodnie z tradycją, nadeszła chwila wygłoszenia okolicznościowego wykładu. W imieniu Profesora referat nt. *Władza i prawo – prawo i władza* odczytał Ks. prof. Józef Kulisz, gdyż – jak stwierdził Laureat – on sam *nie chce kaleczyć pięknej polszczyzny.*

W swoim wystąpieniu Autor wykładu przede wszystkim próbował odnaleźć właściwe rozumienie użytych w tytule słów, a następnie podjął rozważania ich wzajemnego stosunku. Podkreślił, iż prawo pozostaje nieustannie w konfrontacji z władzą, a jednocześnie władza pozbawiona prawa byłaby jedynie chwilowa, podobnie jak prawo bez władzy byłoby niepotrzebne. Stąd – zdaniem Laureata – *to od człowieka zależy w jaki sposób będzie rozumiał i przyjmował prawo i władzę.* Swoje rozważania oparł zwłaszcza na dwóch fragmentach, pochodzących z apokryficznego wariantu Księgi *Genesis* oraz *Roczników* słynnego historyka rzymskiego Tacyty. Szczególną uwagę zwrócił Pan Profesor na znaczenie prawa dla prawników, dla tych, którzy

pozostają w służbie władzy. Bo władza – podkreślił – ma tendencję do instytucjonalizowania się oraz do decydowania o tym, co jest prawem. Jednak władza tego prawa potrzebuje. Dlatego, podsumowując swój wykład, doktor *honoris causa* podniósł niezwykle istotny postulat, abyśmy wszyscy dbali o to, aby *prawo mieściło w sobie wartości moralne, do których należy na przykład sprawiedliwość jako korektywa samego prawa*. Zakończył zaś słowami bardzo starej formuły: *Quod bonum faustumque Deus esse iubeat*.

Uroczystości inauguracyjne nowego roku akademickiego na UKSW Ksiądz Rektor Ryszard Rumianek zamknął trzykrotnym uderzeniem berłem w stół, a Chór Uniwersytecki odśpiewał *Gaudeamus igitur*.

Urszula Nowicka